

ข่าวส่งเสริมการเกษตร

สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ฉบับที่ ๖/๒๕๖๓ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เกษตรภาคี เตือนภัย ระวังการระบาดเพลี้ยจักจั่นมะม่วง

เดือนเกษตรกรชาวสวนมะม่วงที่อยู่ในระยะแทงช่อดอกจนกระทั่งติดผลอ่อน เนื่องจากสภาพอากาศเป็นช่วงเข้าสู่ฤดูหนาวให้ระวังการระบาดของเพลี้ยจักจั่น โดยตัวอ่อน และตัวเต็มวัยจะดูดน้ำเลี้ยงจากช่อดอกทำให้แห้งและร่วง ติดผลน้อยหรือไม่ติดผลเลย ขณะเดียวกันเพลี้ยจักจั่นจะถ่ายมูลมีลักษณะคล้ายน้ำหวานติดตามใบ ช่อดอกและผล จะเกิดราดำปกคลุมต่อมา ซึ่งมีผลต่อการสังเคราะห์แสง ดังนั้นเกษตรกรควรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากเริ่มพบการเข้าทำลายของเพลี้ยจักจั่นให้หาทางป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรง ส่งผลกระทบต่อผลผลิตต่อไป

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Idioscopus clypealis* (Lethierry)

Idioscopus niveosparsus (Lethierry)

Idioscopus nagpurensis (Pruthi)

วงศ์ : Cicadellidae

อันดับ : Homoptera

ชื่ออื่น : แมงกะอ้า

รูปร่างลักษณะ

เพลี้ยจักจั่นที่พบระบาดอยู่มี ๒ ชนิด มีรูปร่างคล้ายกันมากลำตัวมีสีเทาปนดำ หรือน้ำตาลปนเทา ส่วนหัวโตและป้าน ลำตัวเรียวแหลมมาทางด้านหาง ส่วนท้องเรียวเล็ก มองดูด้านบนเหมือนรูปลิ้ม และที่แผ่นตรงเหนือริมฝีปากบนเป็นสีดำ มักอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม แมลงชนิดนี้ใช้ขาหลังติดตัวกระโดดไปมา ทำให้ได้ยินเสียงชัดเจน ตัวอ่อนมีลักษณะเหมือนตัวเต็มวัยทุกประการ การเคลื่อนไหวว่องไว มักพบตัวอ่อนอยู่เป็นกลุ่มตามช่อดอกและใบ โดยเฉพาะบริเวณโคนของก้านช่อดอกและก้านใบ เนื่องจากบริเวณโคนจะมีเยื่อบาง ๆ สีน้ำตาลหุ้มไว้ เมื่อแดดร้อนจัดจะหลบซ่อนอยู่ตามหลังใบ เพศเมียจะวางไข่เป็นฟองเดี่ยว ๆ รูปร่างยาวรีสีเหลืองอ่อน จะวางไข่ตามแกนกลางใบอ่อนหรือก้านช่อดอก ปรากฏเป็นแผลเล็ก ๆ คล้ายมีดกรีด หลังจากวางไข่แล้วประมาณ ๑ - ๒ วัน จะมียางสีขาวของมะม่วงไหลหยดเห็นได้ชัด ระยะฟักไข่ ๗ - ๑๐ วัน เมื่อออกเป็นตัวอ่อนจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากช่อดอกและใบ

นายณัฐวรรณ จารุพรรณนิมิต นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ : รายงาน

E-mail : phachi_๐๙@hotmail.com โทร.๐๓๕-๓๑๑๒๖/๕

จัดทำโดย : สำนักงานเกษตรอำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ข่าวส่งเสริมการเกษตร

สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ฉบับที่ ๖/๒๕๖๓ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เกษตรภาชี เตือนภัย ระวังการระบาดเพลี้ยจักจั่นมะม่วง (ต่อ)

ลักษณะการเข้าทำลาย

ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยทำลายใบอ่อน ช่อดอก ก้านดอก และยอดอ่อน แต่ระยะที่ทำให้ความเสียหายมากที่สุด คือ ระยะที่มะม่วงกำลังแทงช่อดอก โดยจะดูดน้ำเลี้ยงจากช่อดอกทำให้แห้งและดอกร่วง ติดผลน้อยหรือไม่ติดเลย ระหว่างที่เพลี้ยจักจั่นดูดกินน้ำเลี้ยงจะถ่ายมูลมีลักษณะเป็นน้ำเหนียว ๆ คล้ายน้ำหวานเปียกเยิ้มติดตามใบ ช่อดอก ผล และรอบ ๆ ทรงพุ่ม ต่อมาตามใบช่อดอก จะถูกปกคลุมโดยเชื้อราดำ ถ้าปกคลุมมากก็จะกระทบกระเทือนต่อการสังเคราะห์แสง ใบที่ถูกดูดน้ำเลี้ยงในระยะเพลสลาตจะบิดงอโค้งลงด้านใต้ใบ ตามขอบใบจะมีอาการปลายใบแห้ง

การแพร่ระบาด

แมลงชนิดนี้พบระบาดทั่วไปทุกแห่งที่ปลูกมะม่วง พบได้ตลอดทั้งปีแต่พบมากและทำความเสียหายในช่วงมะม่วงเริ่มแทงช่อดอกจนถึงระยะดอกตูม และจะเพิ่มจำนวนมากขึ้นปริมาณสูงสุดเมื่อดอกใกล้บาน คือ ระหว่างเดือนธันวาคมถึงเดือนมกราคม และจะลดลงเมื่อมะม่วงเริ่มติดผล ซึ่งจะไม่พบบนผลเมื่อมะม่วงมีขนาดเท่านิ้วหัวแม่มือ (ขนาด ๑.๕ - ๒ เซนติเมตร หรือช่วง ๔๐ วัน)

วิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

๑. สำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละครั้งในช่วงมะม่วงเริ่มแทงช่อดอกจนกระทั่งติดผล

๒. อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ ได้แก่

- ผีเสื้อตัวเบียน *Epipyroux fuliginosatams Tams*
- แมลงวันตาโต *Pipunculus annulifemur Brun*
- แตนเบียน *Centrodora idioceria Ferrieri*
- มวนตาโต *Geoeori sp.*
- เชื้อรา *Beauveria bassiana*

๓. ระยะที่ดอกมะม่วงกำลังบาน การพ่นน้ำเปล่าในตอนเช้าจะช่วยให้การติดมะม่วงดีขึ้นแต่ควรปรับหัวฉีดอย่าให้กระแทกดอกมะม่วงแรงเกินไป

๔. ระยะมะม่วงใกล้จะออกดอกประมาณเดือนพฤศจิกายนถึงธันวาคม ให้พ่นด้วยสมุนไพรน้ำส้มควันไม้ อัตราน้ำส้มควันไม้ ๑ ส่วน ต่อน้ำ ๑๐๐ - ๑๕๐ ส่วน หรือจะใช้สารเคมีกำจัดแมลงคาร์บาริล (เซฟวิน ๘๕) อัตรา ๖๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

นายณัฐวรรณ จารุพรรณพิมล นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ รายงาน

E-mail : phachi_๐๙@hotmail.com โทร.๐๓๕-๓๑๑๒๗๕

จัดทำโดย : สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ข่าวส่งเสริมการเกษตร

สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ฉบับที่ ๖/๒๕๖๑ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เกษตรภาคี เดือนกุมภาพันธ์ ระวังการระบาดเพลี้ยจักจั่นมะม่วง (ต่อ)

๕. ระยะมะม่วงเริ่มแทงช่อดอกให้พ่นด้วยน้ำส้มควันไม้ อัตราน้ำส้มควันไม้ ๑ ส่วน ต่อน้ำ ๑๕๐ - ๒๐๐ ส่วน หรือจะใช้สารเคมีกำจัดแมลงคาร์บาริล (เซฟวิน ๘๕) อัตรา ๖๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
๖. ในสวนมะม่วงที่มีการระบาดรุนแรงควรเปลี่ยนไปพ่นด้วยสารเคมีกำจัดแมลง หรือสารไพรีทรอยด์สังเคราะห์ ดังนี้

สาร monocrotophos

- อีซอดริน ๖๐% ดับบลิวเอสซี อัตรา ๒๕ มิลลิลิตร. ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ
- permethrin (แอมบิวซ์ ๑๐% อีซี) อัตรา ๑๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- cyhalothrin L (คาราแต้ ๒.๕% อีซี) อัตรา ๗ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- cyfluthrin (ไบทรอยด์ ๑๐% อีซี) อัตรา ๔ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- deltamethrin (เดซิส ๒.๕% อีซี) อัตรา ๑๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- cypermethrin (ริพคอร์ด ๑๐% อีซี) อัตรา ๑๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- fenvalerate (ซูมิไซดิน ๒๐% อีซี) อัตรา ๑๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

*** การพ่นสารเคมีกำจัดแมลงให้มีประสิทธิภาพควรพ่นให้ทั่วถึงทั้งลำต้น มีเข็มนั้นตัวเต็มวัยจะเคลื่อนย้ายหลบซ่อนไปยังบริเวณที่พ่นไม่ถึง นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงการปรับละอองฝอยหัวฉีด และระยะเวลาการพ่นด้วย ***

๗. การตัดแต่งกิ่งภายหลังเก็บผลผลิตเป็นวิธีที่ควรกระทำอย่างยิ่ง เพราะจะช่วยลดที่หลบซ่อนของเพลี้ยจักจั่นลงได้ ทำให้การพ่นสารเคมีกำจัดแมลงมีประสิทธิภาพดีขึ้น

นายณัฐวรรณ จารุพรหมพิมล นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ : รายงาน

E-mail : phachi_05@hotmail.com โทร.๐๓๕-๓๑๑๒๗๕

จัดทำโดย : สำนักงานเกษตรอำเภอกาชาด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา